

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
CONSUELO-PILAR SCERRI HERRERA**

Seduta tad-9 ta' Mejju, 2008

Avviz Numru. 433/2005

Marlene Mizzi

Vs

Onorevoli Ministru Agostino Pio sive Austin Gatt

II-Qorti:-

Rat illi l-attrici pprezentat avviz fir-Registru ta' din il-Qorti fejn talbet lil Qorti sabiex prevja kull dikjarazzjoni opportuna ta' din il-Qorti li l-intervista ntitolata '*No prospects for national shipping line*' li giet ppublikata fil-harga tal-gurnal 'The Times' tal-ewwel (1) ta' Lulju 2005 (Dok. A) hija libelluza fil-konfront tal-attrici billi hija wahda malafamanti bil-ghan li ttellef jew tnaqqas ir-reputazzjoni tagħha fit-termini ta' dak li tipprovd i-Ligi ta' l-Istampa (Kap. 248 tal-Ligijiet ta' Malta) u li tikkundanna lill-konvenut ihallas lill-attrici dik is-somma li tigi stabbilita minn din il-Qorti li ma teccedix il-hamest elef lira Maltin

(LM5,000) a tenur ta' I-artikolu 28 tal-Ligi dwar I-Istampa (Kap. 248 tal-Ligijiet ta' Malta).

Bl-ispejjez u bl-imghaxijiet legali mill-prezenti sal-pagament effettiv w il-konvenut minn issa ngunt ghas-subizzjoni.

Rat in-nota ta' eccezzjonijiet tal-konvenut ipprezentata fit-tnejn w ghoxrin (22) t'Awissu, 2005 u li permezz tagħha huwa ecepixxa:-

1. Preliminarjament, il-konvenut għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju billi huwa mhux azzjonabbi taht il-Ligi ta' I-Istampa (Kap. 248 tal-Ligijiet ta' Malta) peress li ma jistgħax jigi citat la taht I-Artikolu 23 u lanqas taht I-Artikolu 24A.
2. Mingħajr pregudizzju għal premess, li t-twiegibet verbali li ta' I-konvenut ghall-mistoqsjiet magħmula lilu mill-intervistatur, mħumiex libelluzi billi jikkonsistu fl-opinjoni tal-konvenut (msejjha 'value judgements' fil-gurisprudenza tal-European Court of Human Rights) li huwa ntitolat jesprimi kif garantit mill-Kostituzzjoni ta' Malta u mill-Konvenzjoni Ewropeja tad-Drittijiet tal-Bniedem w għalhekk jammontaw ghall-'fair comment'.
3. Salv eccezzjonijiet ulterjuri.

Ikkunsidrat;

Illi nhar it-tmienja (8) ta' Frar 2006 xehed **I-Onorevoli Ministru Austin Gatt** in subizzjoni fejn mistoqsi jghid ta' min kienet I-inizjattiva ta' I-intervista li ta u li giet rapportata fil-gurnal 'The Times' nhar I-ewwel (1) ta' Lulju 2005, huwa jghid li ma kienx jiftakar, ghalkemm bhala procedura s-soltu I-inizjattiva tkun tal-intervistatur. Jghid li jiftakar li kien gie intervistat fl-ufficcju tal-Ministeru tieghu u jiftakar ukoll li I-attrici kienet ukoll tat xi ntervista, ghalkemm ma jiftakarx jekk kienitx qabel jew wara li kien ta tieghu. Jikkonferma li ma kienx ircieva d-domandi tal-intervista qabel ma gie hekk intervistat u lanqas ma kien ra I-

intervista li kien irrilaxxa qabel ma kienet giet ippubblikata. Jikkonferma li l-intervista li giet ppublikata, li huwa kien ta b'mod verbali, ma kienitx ezatt dak li ntqal minnu, ghalkemm tirrispekkja b'mod generali dak li kien qal u jikkonferma li ma talab l-ebda rettifica fil-pubblikazzjoni li kien ghamel Steve Mallia.

Il-gurnalista **Steve Mallia** xehed ukoll nhar it-tmienja (8) ta' Frar 2008 u qal li kien hu li kien cempel lill-konvenut u kien talbu ghall-intervista, izda mbagħad ighid li kien il-PRO tal-Ministru li kien talbu jekk riedx j'intervista lill-konvenut. Jispjega li l-intervista ma kellhiex ikollha xi sugett partikolari u kellha tkun wahda generika u li kien hu li xtaq li l-intervista tirrelata għas-suggett in kwistjoni, ghaliex fil-fehma tieghu, l-kwistjoni tas-'Sea Malta' kienet t'interess generali ghall-pubbliku. Ikkonferma li huwa ma kienx bagħat id-domandi tal-intervista lil Ministru qabel l-intervista li zamm, ghalkemm kien qallu li tali intervista kienet ser tigi pubblikata. Lanqas ma gie mitlub sabiex jibagħat kopja tal-intervista li kellha tigi pubblikata.

L-istess gurnalist izid jghid li hadd ma ra l-intervista qabel ma kienet giet ippubblikata. Fil-fatt izid ighid, li lanqas biss kien informa lill-Ministru bid-data meta kien ser jippublikaha, ghalkemm kienet giet ippubblikata xi jumejn jew tlieta wara li kien intervistah. Jghid ukoll li ma jiiftakarx li xi hadd talbu jagħmel xi rettifica tal-intervista pubblikata nhar l-ewwel (I) ta' Lulju 2005. Mistoqsi 'n kontr'ezami jekk kienx informa lil PRO tal-Ministru li kien ser jintervistah fuq il-kwistjoni tas-'Sea Malta' qabel l-intervista per se, ix-xhud wiegeb fin-negativ.

L-attrici **Marlene Mizzi** xehdet nhar l-ghoxrin (20) t'April 2006 u spjegat li l-intervista li kien irrilaxxa l-Ministru, kien irrilaxxha wara li kienet tat intervista hija stess fuq diskors li kien għamel l-istess Ministru konvenut fil-Parlament. Skond l-attrici, fl-intervent parlamentari tieghu, l-Ministru Gatt stqarr li wahda mir-ragunijiet 'l ghala ried iż-żolji lis-'Sea Malta', kienet minhabba t-tberbiq tal-flus mic-Chairman tal-istess socijeta. Fl-intervista tagħha, l-attrici kienet sfidat lill-Ministru Gatt sabiex jerga jirrepeti din l-allegazzjoni barra mill-bini tal-Parlament u fil-fatt, skond l-

istess attrici, hekk ghamel il-Ministru Gatt fl-intervista li huwa ta u li giet ippubblikata fil-gurnal 'The Times' ta' nhar l-ewwel (1) ta' Lulju, 2005 u kien ghalhekk li ghamlet din il-kawza.

L-attrici **Marlene Mizzi** regghet xehdet nhar is-sittax (16) ta' Mejju 2007 w ikkonfermat, meta giet murija l-intervista tal-Ministru Austin Gatt maghmula mill-gurnalist Steve Mallia, li parti minnha tattakka l-integrita tagħha. Irripetiet li meta l-Ministru qal li c-Chairman tas-socjeta 'Sea Malta' kienet qed tisparpalja l-flus, hija hasset ruhu malafamata peress li hija kienet il-persuna li kienet tokkupa din il-kariga. Spjegat li fil-fatt ir-reporter Steve Mallia kien uza l-istess kelma ta' '*squandering of monies*' fil-konfront tagħha meta kien qed jintervista lill-konvenut u dan ma kkoregix lil gurnalist.

Spjegat li hija kienet marret għand il-Prim Ministru bir-rissenja tagħha ta' *Chairperson* tas-socjeta 'Sea Malta' nhar it-tmienja (8) ta' Gunju 2005 u l-Prim Ministru kien talabha sabiex terga tahsibha ghaliex huwa kellu l-appogg tal-Kabinet fil-konfont tagħha w għalhekk talabha sabiex ma tinsistix fuq ir-risenja tagħha u kien talabha tagħtih ghaxart ijiem cans sabiex jitkellem mal-Kabinett. Kien għalhekk li dakħinhar m'insistitx għar-risenja tagħha, ghalkemm nhar l-ghoxrin (20) ta' Gunju 2005 hija rrizenjat minn tali kariga.

Spjegat li kienet tokkupa l-kariga ta' *Chairperson* tas-'Sea Malta', għandha l-kumpanija tagħha t'Insurance, kienet Direttur tal-Bank of Valletta u kemm is-socjeta assikuratrici tagħha, kif ukoll l-Bank of Valletta huma regolati mill MFSA w għalhekk l-integrita tagħha kienet importanti hafna stante li huma socjetajiet finanzjarji pubblici. Għalhekk spjegat li hija hasset ruħha ingurjata b'dak li qal il-konvenut fuqha b'mod pubbliku u dan ghaliex kieku kien minnu kien ikollha riperkussjonijiet koroh hafna. Tghid ukoll li wara li qrat l-intervista li rrilaxja l-konvenut, kien hemm diversi nies li avvinċinawha u qalulha li ma basrux li kien ser ikun hemm intervista bhal din.

Jesmond Saliba xehed nhar il-hmistax (15) ta' Novembru 2007 u spjega li huwa jokkupa l-kariga ta' *Communications Co-Ordinator* fil-Ministeru ta' l-Investiment, Industrija u Arti u kien jokkupa din il-kariga tul is-sena 2005.

Ikkonferma li l-kuntatti li jsiru ma l-Istampa mal-Ministeru jsiru tramite l-persuna tieghu. Qal li huwa l-persuna responsabbi sabiex jagħmel difussjoni ta' dak kollu li hemm bzonn li jiġi diffuz tramite l-Istampa. Jghid ukoll li gieli kien hemm okkazzjonijiet fejn l-Istampa tittrasemtti l-idejat tagħha direttament lill-Ministru u gieli kien hemm okkazzjonijiet fejn huwa jkun talab lill-istess Stampa għal intervista mal-Ministru.

Huwa gie muri l-intervista esebita a fol. 2 tal-process u jghid li huwa ma kienx involut fiha u zied ighid li gimghaq qabel ma harget din l-intervista, kienet harget stqarrija mill-Ministeru tieghu, fis-sens li l-Ministru ma kienx ser jikkumenta aktar fuq dan il-kaz partikolari. Ikkonferma li fl-ebda hin ma kien talab lil Steve Mallia sabiex jiehu din l-intervista tal-Ministru. Huwa kien talab lil Steve Mallia sabiex il-Ministru jaġhti intervista fl-gheluq it-tieni sena tal-legislazzjoni tal-Gvern tieghu. Jghid li huwa ma kellu x'jaqsam xejn ma dak li gie mistoqsi lili u rappurtat f'din l-intervista. Izid jghid li l-iaqgħha bejn il-Ministru u l-gurnalist f'dan il-kaz, kien irrangha hu, izda ma kellu x'jaqsam xejn mal-kontenut tagħha.

Ikkonferma wkoll li fl-ebda hin ma kien talab li jara t-text tal-intervista qabel ma giet ippublikata. Lanqas ma jirrizultalu li l-Ministru kien ghamel xi rettifikasi dwar xi parti minn din l-intervista. Qal li kien jaf li l-attrici kienet tat-intervista fuq il-gurnal dwar il-kwistjoni tas-socjeta 'Sea Malta' u fil-fatt il-Ministru kien irreagixxa billi hareg stqarrija u ddikjara li ma kienx ser jikkumenta aktar dwar il-kwistjoni.

Rat in-nota ta sottomissionijiet tal-konvenut prezentata fir-Registru ta' din il-Qorti nhar is-sbatax (17) ta' Jannar 2008 u dik responsiva tal-attrici nhar il-wieħed w-ghoxrin (21) ta' Jannar 2008.

Semghet il-partijiet jittrattaw l-ewwel eccezzjoni sollevata mill-konvenut fis-seduta ta' nhar l-erbgha (4) ta' Marzu 2008 fejn l-partijiet talbu lill-Qorti tagħti sentenza preliminari fuq din l-ewwel eccezzjoni, u fil-fatt din il-kawza giet differita għal dan il-ghan.

Ikkunsidrat ulterjorment:

Illi permezz ta' din il-kawza l-attrici qed tghid li l-intervista li saret mal-Ministru Austin Gatt, konvenut f'dan il-proceduri, hija wahda libelluza u konsegwentement talbet id-danni.

Il-konvenut da parti tieghu, jwiegeb għal din il-kawza billi jressaq eccezzjoni preliminari fis-sens li huwa għandu jigi liberat mill-osservanza tal-gudizzju 'l ghaliex huwa ma huwiex azzjonabbli taht il-Ligi ta' l-Istampa u dan peress li ma jistax jigi citat, la taht l-artikolu 23 u lanqas taht l-artikolu 24A tal-Kap. 248.

Din is-sentenza hija biss limitata għal din l-ewwel eccezzjoni.

Jibda biex jingħad li l-artikolu 23 tal-Kap. 248 isemmi l-persuni li kontrihom tista titmexxa l-azzjoni, kemm dik ta' natura penali u kemm dik ta' natura civili. Dawn il-persuni huma:

- a) l-awtur tal-kitba, jekk huwa jkun kitibha sabiex tigi ppubblikata, jew jekk ikun ta' l-kunsens tieghu għal hekk;
- b) l-Editur, jew, jekk dawk il-persuni ma jkunux jistgħu jigu identifikati,
- c) ir-responsabbi għall-pubblikkazzjoni.

B'zieda ma dan l-artikolu tal-ligi, l-artikolu 24A tal-istess Kapitolu, jipprovdi wkoll li jistgħu jittieħdu proceduri kemm ta' natura penali u kemm ta' natura civili, kontra "kull persuna li tkun għamlet diskors pubbliku f'ċirkostanzi fejn hija tkun taf jew ragonevolment setgħet tkun taf, jew

tistenna li l-kontenut tieghu se jigi pubblikat f'gazzetta jew f'mezz tax-xandir u fil-fatt ikun kollu jekk parti minnu hekk ippubblikat'.

Il-konvenut ressaq it-tezi li d-diskors li sar bejnu u bejn il-gurnalist tal-gurnal 'The Times', u cioe Steve Mallia, kien wiehed privat w ghalhekk, galadarba huwa ma huwiex la l-awtur u lanqas l>Editur tal-gurnal 'The Times', allura huwa m'huwiex azzjonabbli taht il-Ligi ta' l-Istampa. Isostni wkoll li l-artikolu 24A tal-Kap. 248 huwa applikabbi biss meta jsir diskors pubbliku.

Fid-dawl tal-provi mressqa sa issa quddiem din il-Qorti, hija tistqarr li ma taqbilx ma din is-sottomissjoni u konsegwentement mal-eccezzjoni preliminari mqanqla minnu. Dan qieghed jinghad a bazi tal-fatt li kien Jesmond Saliba, l-Communications Co-Ordinator fil-Ministeru tal-Ministru konvenut, li kien talab lill-gurnalist Steve Mallia sabiex il-Ministru jaghti ntervista 'n konnessjoni mal-hidma tal-Ministru tieghu fl-gheluq tatt-tieni sena ta' legislatura Nazzjonalista. B'hekk il-hsieb wara din l-intervista kien, li l-pubbliku jkun jaf, tramite l-mezzi tax-xandir, f'dan il-kaz permezz ta' pubblikkazzjoni f'artikolu fil-gurnal 'The Times', il-hidmiet tal-Ministeru kappaggjat mill-konvenut.

Gara izda li meta l-gurnalist Steve Mallia iltaqa mal-Ministru konvenut, huwa infurmah li xtaq li din l-intervista tkun tikkonsisti f'zewg partijiet u dan peress li huwa xtaq specifikatament jintervista lill-Ministru konvenut dwar is-suggett tas-'Sea Malta'. Il-Ministru, skond ma jirrizulta mill-provi, qaghad ghall din l-intervista, minkejja li huwa ma kienx jaf x'ser ikunu d-domandi lilu mposti. Dan nonostante pero, jirrizulta li l-Ministru kien jaf li l-intervista li kien qieghed jirrilaxxa, kienet ser tigi ippubblikata.

Fil-fehma tal-Qorti, din l-intervista tikkwalifika bhala diskors pubbliku, minkejja l-fatt li jirrizulta mill-provi li d-diskors sar bejn tnejn min nies biss, u cioe bejn il-gurnalist Steve Mallia u l-Ministru Austin Gatt. Id-diskors sar pubbliku malli tali ntervista giet ippubblikata.

Kopja Informali ta' Sentenza

Il-Qorti ma taqbilx mas-sottomissjoni mressqa mill-konvenut, li dak li qal lil gurnalist, ma jikkwalifikax bhala diskors pubbliku. Jekk wiehed ikollu jinterpreta l-ligi b'dan il-mod, allura jkun ifisser li jekk bniedem, waqt intervista juza kliem dispregjattiv u malafamanti fil-konfront ta' bniedem iehor, u tali ntervista tigi pubblikata, il-persuna li tkun ghamlet tali malafama, ma tkunx responsabbi ghal dak li tkun stqarret. Dan fil-fehma tal-Qorti ma huwiex l-ispirtu tal-ligi.

Dan kollu ovvijament qieghed jintqal minghajr ma l-Qorti qegħda b'xi mod tidhol u tesprimi ruhha dwar il-mertu talkaz, li għadu impregudikat, u li l-partijiet għad iridu jressqu l-provi dwaru.

Għaldaqstant, il-Qorti taqta u tiddeciedi billi tichad l-ewwel eccezzjoni tal-konvenut Ministru Austin Gatt u tordna l-prosegwiment tal-kawza.

L-ispejjeż ta' din l-istanza jibqghu riservati għal gudizzju finali.

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----